

Zoektocht naar gezichten

Pieter Valkenburg zet zich vol vuur in voor gesneuvelde Canadezen

door Marcel Vink

PRINCE EDWARD ISLAND • Het begon als een helpen-de hand, maar groeide uit tot een ware missie. Pieter Valkenburg zet zich al jaren vol hartstocht in om gesneuvelde oorlogshelden uit Canada een gezicht te geven. De 78-jarige Nederlander, die in Canada woont, beseft hoe belangrijk het emotioneel gezien is voor nabestaanden om, ook 77 jaar na de Tweede Wereldoorlog, duidelijkheid te krijgen over hun omgekomen geliefden.

Valkenburg werkte jarenlang voor het ministerie van Buitenlandse Zaken en had in de wereld verschillende standplaatsen, waaronder in Ottawa. Na zijn pensionering besloot hij met zijn Canadese vrouw Daria in het Noord-Amerikaanse land te blijven wonen, waar hij ontdekte dat veel families vaak niet meer in details weten wat er in de Tweede Wereldoorlog met hun nooit teruggekeerde familieleden is gebeurd. In Nederland liggen zo'n 7600 Canadezen begraven die streden voor onze vrijheid.

„Begin 2014 las ik een artikel over de Canadese oor-

Pieter Valkenburg: „Geen soldaat die in het buitenland is gesneuveld tijdens oorlog mag worden vergeten.” EIGEN FOTO

logsbegraafplaats in Holten, een van de militaire begraafplaatsen in Nederland”, vertelt Valkenburg. „Er liggen 1355 Canadezen, en destijds was er over sommige van hen nog niet veel bekend. Daarom werd er rond die tijd een project ge-

start dat ernaar streefde bij iedere naam letterlijk het gezicht te vinden. Ik vind dat zelf ook heel belangrijk. Geen soldaat die in het buitenland is gesneuveld tijdens oorlog mag worden vergeten.”

Achtergrond

De oorspronkelijke inwoner van Leerdam werd gegrepen door het onderwerp, en dook in de materie. Eerst

in de achtergrond van slechts enkele namen, maar het werden er steeds meer.

„De voorbije vijf jaar heb ik de onderzoekers van de Canadese oorlogsbegraafplaatsen in Nederland geholpen in hun zoektocht om elk graf een gezicht, en daarmee ook een verhaal te geven. Het is een behoorlijke puzzel, maar de reacties van nabestaanden als het lukt zijn onbetaalbaar. Be-

trokkenen stellen het zeer op prijs als ze beseffen dat ze nooit zijn vergeten. Ze hebben hun leven gegeven, in de strijd om onze vrijheid, in een voor hen vreemd land. Het heeft veel meer betekenis als je bij een graf staat om je respect te betonen als je daarbij weet hoe de persoon eruitzag.”

Handspeurwerk

Waar zijn zoektocht eerst beperkt bleef tot gesneuvelden uit Prince Edwardeiland – de westelijke provincie waar hij zelf woont – richt hij zich inmiddels op veel meer gebieden in Canada. Valkenburg bedient zich van het ouderwetse handspeurwerk, maar gebruikt ook veel digitale bronnen.

Nabestaanden zijn er vaak emotioneel om, merkte hij al. Nadat hij de familie van luitenant Norman James Nixon vond – gesneuveld bij de Slag om Delfzijl in april 1945 waarbij twintig Canadezen van zijn regiment omkwamen – noemde zijn zoon dat ‘een totale verrassing’. „Ik ben enorm dankbaar”, zei de man, die zijn eigen

zoon vernoemde naar zijn omgekomen vader, in tranen.

Het werk van Pieter en zijn vrouw Daria wordt zowel in Nederland als in Canada zeer gewaardeerd. Hij ontving al verschillende onderscheidingen. Soms komt hij op wonderlijke wijze aan nieuwe ‘opdrachten’. „We waren eens bij een hotel in de provincie New Brunswick, toen een receptionist vroeg wat we precies deden. Nadat ik vertelde over onze zoektochten, gaf hij aan dat zijn oudoom ook was gesneuveld in de oorlog, en dat zijn graf in Nederland

‘Reacties van nabestaanden onbetaalbaar’

zou moeten liggen. Verder had hij geen idee. Ik ben meteen aan de slag gegaan en heb hem gevonden, op de begraafplaats in Groesbeek. Ik vond ook een foto op het Canadian Virtual War Memorial.”

Zo kreeg ook deze man alsnog zijn gezicht terug. „Bij deze resultaten zeg ik, op z’n Canadees: *this makes my day*. Ik ben nu 78, maar zolang ik me hiermee bezig kan blijven houden, zal ik dat ook doen. Want er is nog genoeg werk te verrichten.”